

Oblastní inspektorát Ústí nad Labem, pobočka Karlovy Vary  
Drahomířino nábřeží 197/16, 360 09 Karlovy Vary  
tel.: 353 237 330, fax: 353 221 140  
e-mail: public@kv.cizp.cz, http://www.cizp.cz  
IČ: 41 69 32 05

Sp. zn.: ČIŽP/44/OOV/SR02/0815203  
Č.j.: ČIŽP/44/OOV/SR02/0815203.002/14/DDZ  
V Karlových Varech dne: 18.6.2014

## Rozhodnutí

Česká inspekce životního prostředí, Oblastní inspektorát Ústí nad Labem, pobočka Karlovy Vary, oddělení ochrany vod (dále též „inspekce“ nebo „ČIŽP“) jako příslušný orgán podle ust. § 104 odst. 1 a ust. § 112 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vodní zákon“) rozhodla podle ust. § 101 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) na návrh subjektu:

Název: **Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.**  
Sídlo: **Staré náměstí 69, 356 01 Sokolov**  
IČ: **263 48 349**

(dále také „účastník“ nebo „SU, a.s.“)

takto:

Lhůty stanovené rozhodnutím č.j.: ČIŽP/441/OOV/0815203.003/11/DBS ze dne 8.4.2011 v řízení vedeném pod sp. zn.: ČIŽP/441/OOV/SR01/0815203 (dále jen rozhodnutí) se mění tak, že termíny ke splnění opatření k nápravě (uložená podle ustanovení § 115 odst. 16 a § 112 odst. 2 a § 42 odst. 2 vodního zákona) výroku I. zůstávají v platnosti nebo se prodlužují na základě přijaté žádosti o změnu tohoto rozhodnutí účastníkem ze dne 27.12.2013 v souvislosti s provedením likvidace bývalé skládky těžkých dehtových kalů (TDK), která se nachází na pozemcích ve vlastnictví SU, a.s. kat. území Stará Chodovská p.č. 283/1, cca 0,3 km východně od průmyslového areálu SU, a.s. ve Vřesové, při patě hráze odkaliště SU, a.s.

Na základě předložené aktualizované analýzy rizik z října 2010 (AAR) včt. jejího dodatku z prosince 2010 a výsledku oponentního řízení, žádosti SU, a.s. jako nabyvatele zaslané ČIŽP 10.12.2010 pod zn.TÚ/Be/229/10 se následující uložená opatření:

1. bodu 1. rozhodnutí, který zní: „Na dotčeném území pokračovat v monitoringu podzemních a povrchových vod, fenolové vody a pilotové stěny do doby znovuzahájení odtěžby těžkých dehtových kalů – podle vyjádření ČIŽP K. Vary k Metodické změně č. 4 této staré ekologické zátěže (SEZ) – vyjádření ČIŽP č.j.: ČIŽP/441/OOV/0815203.021/11/USB.“, **se nemění,**
2. bodu 2. rozhodnutí, který zní: „Provést likvidaci uvedené skládky TDK, která se nachází na výše uvedeném pozemku. – tj. odtěžit zbylé dehtové kaly cca 16 000 t, provést likvidaci kontaminovaných míst v bezprostředním okolí skládky a betonových konstrukcí

vyčnívajících nad terén. Srážkové vody budou odčerpávány dle potřeby k likvidaci na divizi Zpracování SU,a.s. ve Vřesové. Po odtěžení TDK bude dno a stěny vyčištěny od dehtů. Vyčištěná betonová vana bude zasypána inertním materiálem. Po vysvahování terénu bude provedena biologická rekultivace.

Termín: Projekt likvidace skládky respektující uvedená opatření bude předložen ČIŽP nejpozději do 1 roku od data nabytí právní moci rozhodnutí vydaného v tomto správním řízení. Práce budou zahájeny v termínu do 1 roku od data podpisu s vybranou sanační firmou, nejpozději do 3 let po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí a ukončeny nejpozději do 31.12.2015.“, **se mění v závěru bodu 2. takto: Práce budou zahájeny v termínu do 6 měsíců od data podpisu s vybranou sanační firmou, nejpozději do 1 roku po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí a ukončeny nejpozději do 31.03.2017.**

3. bodu 3. rozhodnutí, který zní: „Během sanačních prací bude prováděn sanační monitoring, jehož cílem je kontrola obsahu PCB v kalech určených k likvidaci zplyňováním, sledování obsahu vybraných kontaminantů v podzemní a povrchové vodě v prostoru sanované lokality.

Termín: Monitoring bude součástí projektu uvedeného v bodě 1.

Monitoring bude zahájen při začátku sanace a ukončen nejpozději do 31.12.2015.“, **se mění v závěru bodu 3. takto: Sanační monitoring bude zahájen při začátku sanace a ukončen nejpozději do 31.03.2017.**

4. bodu 4. rozhodnutí, který zní: „Zajistit postsanační monitoring jakosti podzemní vody ve Staré Chodovské na vrtech V58, V59, V60, V101 v délce 18 měsíců po ukončení sanace“, **se nemění,**
5. bodu 5. rozhodnutí, který zní: „Pro sanační práce a pro vyhodnocení monitoringu se stanovují následující cílové limity jednotlivých kontaminantů“, **se nemění:**

5.1. Zemina a stavební substance:

Kontaminant- ukazatel	Sanační limit- mg/kg
C10-C40	4000
Fenoly I	840
Suma PAU	3200
Suma PCB	210

5.2. Podzemní vody:

Kontaminant- ukazatel	Sanační limit- µg/l
C10-C40	2000
Fenoly I	15000
Benzen	100
Toluen	2500
Xyleny	1500
suma PCB	15

6. bodu 6. rozhodnutí, který zní: „Průběžné roční zprávy o provedených sanačních pracích předkládat ČIŽP vždy do 15.2. následujícího kalendářního roku.“, **se nemění.**
7. bodu 7. rozhodnutí, který zní: „Závěrečnou zprávu o provedených pracích předložit ČIŽP do 2 měsíců od ukončení vlastních sanačních prací.“, **se nemění.**
8. bodu 8. rozhodnutí, který zní: „Závěrečnou zprávu o postsanačním monitoringu předložit ČIŽP do 2 měsíců od ukončení postsanačního monitoringu.“, **se nemění.**

Toto rozhodnutí v souladu s ust. § 102 odst. 9 správního řádu brání vykonatelnosti opatření k nápravě pod bodem 2. a 3. výroku I. původního rozhodnutí, jejichž lhůta ke splnění se prodlužuje.

## Odůvodnění

Společnosti Sokolovská uhelná, a.s. se sídlem Staré náměstí 69, Sokolov (nyní Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s. - SU,a.s.) byla rozhodnutím ČIŽP č.j. 4-OOV-KV/680/2001-Pa ze dne 29.6.2001 uložena nápravná opatření k odstranění závadného stavu. Opatření zejména spočívala v likvidaci bývalé skládky TDK. Odtěžování kalů a jejich likvidace a související sanační práce (stavba pilotové stěny, odčerpávání a likvidace znečištěných dešťových vod, monitoring podzemních a povrchových vod) byly ukončeny v dubnu 2010. Na dotčeném území probíhá už pouze omezený monitoring podle schválené AAR z listopadu 2010. K AAR bylo vydáno kladné stanovisko ČIŽP K. Vary pod č.j.: ČIŽP/431/OOV/0815203.015/10/ZBS ze dne 8.12.2010. Dále byl ČIŽP vzat na vědomí zpracovaný dodatek AAR, který upřesnil množství dosud uložených TDK a odhad finančních nákladů pro likvidaci skládky. Cílem AAR z října 2010 bylo zjištění rozsahu kontaminace nesaturované a saturované zóny v prostoru skládky TDK, ověření šíření znečištění ze skládky, stanovení potenciálního ohrožení lidského zdraví a životního prostředí vyplývající z existence této staré ekologické zátěže. Závěrem AAR se konstatuje, že byly zjištěny i navážky kontaminované dehty v bezprostředním okolí skládky i mimo vlastní skládku. Dále bylo zjištěno, že betonový skelet, kde jsou dehty akumulovány, není dokonale těsný, dochází tak k migraci organického znečištění z fenolových vod mimo skládku, a že znečištění se šíří i do saturované zóny. Aktualizací AAR nebyly zjištěny jiné expoziční cesty kontaminace, nebyla zjištěna zdravotní nebo ekologická rizika, která by měla zásadní vliv na změnu sanačních limitů proti původnímu rozhodnutí ČIŽP z r. 2001. Proto byly ponechány původní limity s tím, že byly vyloučeny limity pro toxické kovy – Pb, As, Be a chlorované ethyleny, neboť s touto ekologickou zátěží nesouvisí a ani při prováděném monitoringu dosavadní sanace nebyly zjištěny jejich významnější koncentrace. Ukazatel NEL byl aktualizován jako ukazatel C<sub>10</sub> – C<sub>40</sub> (podle metodického pokynu MŽP).

Původní rozhodnutí ČIŽP K. Vary č.j.: 4-OOV-KV/680/2001-Pa ze dne 29.6.2001 a rozhodnutí ČIŽP č.j.: ČIŽP/441/OOV/SR01/0609010.001/08/USB ze dne 8.8.2008 bylo nahrazeno rozhodnutím ČIŽP č.j.: ČIŽP/441/OOV/0815203.003/11/DBS ze dne 8.4.2011.

Koncem července 2013 (zjištěno 23.7.) došlo na skládce těžkých dehtových kalů (TDK) Stará Chodovská k mimořádné situaci (nebylo však kvalifikováno jako havárie ve smyslu § 40 vodního zákona). K žádnému úniku závadných látek do vod nedošlo. Při dlouhotrvajícím horkém a slunečném počasí se šířil ze skládky silný zápach do okolí (směrem k městu Chodov – cca 3 km od skládky TDK).

Začátkem srpna 2013 byl již zápach minimalizován a situace se stabilizovala. O výsledku šetření byl sepsán ČIŽP dne 2.8.2013 protokol s č.j.: ČIŽP/44/OOV/0612558.031/13/DDZ.

Přes urgence nabyvatele na MF nebyly dosud přiděleny finanční prostředky na pokračování těžby kalů, probíhá pouze monitoring. Nabyvatel (SU, a.s.) následně po události písemně urgoval svoji žádost o řešení SEZ dopisem na MF.

Dne 21.10.2013 obdržela ČIŽP, OI Ústí nad Labem, pobočka Karlovy Vary žádost o stanovisko ve věci Vypsání veřejné zakázky malého rozsahu na dodavatele monitoringu vod v areálu skládky těžkých dehtových kalů (TDK) Stará Chodovská.

Předmětem žádosti bylo pokračování resp. další etapa monitoringu lokality (stávající etapa monitoringu vod, která byla realizována mj. i na základě schválené MZ č. 5 a byla ukončena k 31.12.2013). Jak bylo uvedeno v žádosti, předmětem monitoringu bylo periodické sledování kvality podzemní a povrchové vody doplněné orientačním monitoringem kvality fenolové vody. Režim monitoringu a spektrum sledovaných ukazatelů byl navržen v rozsahu doporučeném v aktualizované analýze rizik (AAR) zpracované firmou VPGeo z října 2010. Výčet jednotlivých ukazatelů a jejich rozsah byl přílohou žádosti- výkaz výměr na 2-letý monitoring. Dále bylo navrženo doplnit monitoring kvality vod o periodické sledování stability pilotové stěny oddělující lagunou s TDK od sousedící popelové skládky. Účelem monitoringu byla periodická kontrola obsahu vybraných látek v přírodních vodách, které jsou již lokálně a potenciálně i z plošného hlediska ovlivněny úniky kontaminované fenolové vody.

V žádosti bylo dále uvedeno, že navržené dvouleté období monitoringu by mělo překlenout časový interval od ukončení monitoringu realizovaného na základě MZ č. 5 do doby zahájení finální sanace lokality.

ČIŽP nemělo k předloženému návrhu monitoringu zásadní připomínky. S výčtem jednotlivých ukazatelů včetně rozsahu jejich sledování po dobu 2-letého monitoringu souhlasila.

Dne 27.12.2013 obdržela ČIŽP K.Vary žádost o změnu termínu rozhodnutí.

Tímto dopisem nebo-li podáním žádosti účastníka řízení o vydání nového rozhodnutí bylo zároveň zahájeno správní řízení dle ust. § 102 odst. 3 správního řádu.

V dopise bylo uvedeno, že v měsíci září 2013 byla SU, a.s. MF ČR vyzvána k podání žádosti o navýšení garance. Dopisem ze dne 7.10.2013 tak bylo učiněno. Poslední informace o stavu zajištění žádosti SU, a.s. byl dopis ministra financí Ing. J. Fischera, CSc. hejtmanovi Karlovarského kraje ze dne 6.12.2013, kde konstatuje následující:

*„Mohu konstatovat, že od doby, kdy jsem Vás informoval dopisem ze dne 30. září 2013 o nedostatečné finanční garanci z ekologické smlouvy, se na Ministerstvu financí přikročilo k přípravě nezbytných podkladů a vlastního materiálu pro jednání vlády ČR, aby vláda ČR mohla potřebné navýšení výše zmíněné finanční garance projednat a o něm rozhodnout, neboť je to v její kompetenci. Jakmile bude ve věci rozhodnuto, budeme Vás o tom informovat.“*

Na základě výše uvedeného zažádala SU, a.s. inspekci o změnu termínu zahájení a ukončení sanace skládky TDK Stará Chodovská.

Dne 13.1.2014 obdržela inspekce Závěrečnou zprávu „Monitoring lokality skládky TDK Stará Chodovská za rok 2013“ (ZZ) zpracované RNDr. Zdeňkem Jezerským z prosince 2013.

Jednalo se o monitoring fenolové, povrchové a podzemní vody a stability pilotové stěny v letech 2011-2013.

Ze ZZ vyplynuly tyto skutečnosti:

- Potenciálním zdrojem kontaminace přírodních vod v prostoru jímky s TDK a okolí je fenolová voda stagnující v jímce TDK. Opakované chemické analýzy potvrdily, že tato voda je průběžně vysoce kontaminována organickými látkami (fenoly, ropné uhlovodíky, BTEX, PAU, PCB).
- Monitoringem Tatrovického potoka bylo zjištěno opakované překračování celkového obsahu PAU a fenanthrenu na indikačním odběrovém místě v porovnání s referenčním odběrovým

místem a vzestupný trend obsahu těchto látek na indikačním odběrovém místě. Tyto skutečnosti mohou indikovat vliv skládky TDK na monitorovanou vodoteč.

- Monitoring drenáže, která odvádí povrchovou vodu z prostoru skládky popelovin sousedící s areálem skládky TDK a obtéká zájmový areál podél jeho jižní hranice vliv jímky TDK na kvalitu této vody neprokázal.
- Podzemní voda periodicky monitorovaná ve vrtech v těsné blízkosti jímky s TDK (MV-1, MV-2, V-59, V-601) a ve vzdálenějších vrtech V-101 a MV-11 je maximálně kontaminovaná v místě vrtu MV-1, který je situován na jihozápadní straně jímky v předpokládaném směru proudění podzemní vody od jímky. Vysoké obsahy organických látek specifických pro fenolovou vodu a jejich poměrné zastoupení v podzemní vodě shodné se zastoupením ve fenolové vodě indikují, že v místě daného vrtu je v kolektoru podzemní vody obsažena fenolová voda. Obsahy ropných uhlovodíků, fenolů a benzenu v podzemní vodě daného vrtu opakovaně překročily sanační limity.

Na základě časového vývoje obsahu látek charakteristických pro fenolovou vodu stagnující v jímce s TDK lze vliv tohoto zdroje kontaminace na chemismus podzemní vody dle zpracovatele ZZ hodnotit jako vliv, jehož intenzita s časem postupně narůstá. Intenzifikace znečištění podzemní vody v závislosti na čase je zřejmá zejména v případě maximálně kontaminovaného vrtu MV-1, situovaného blíže k jímce s TDK, mírnější vzestupný trend intenzity kontaminace indikuje sousední vrt MV-2. Zvyšující se intenzita kontaminace je však prokazatelná i v případě vzdálenějšího vrtu MV-11, který je situován v předpokládaném směru proudění podzemní vody od vrtu MV-1 k drenážní bázi kolektoru podzemní vody, kterou je koryto Tatrovického potoka. Popisovaná intenzifikace znečištění podzemní vody zahrnuje časový vzestup obsahu látek PCB a PAU. V případě anomálně kontaminovaného vrtu MV-1 je dlouhodobě monitorováno překročení sanačního limitu pro uhlovodíky  $C_{10}-C_{40}$ , benzen a fenoly.

Kromě kontaminačního monitoringu probíhal na lokalitě geodetický monitoring s cílem posouzení stability pilotové stěny oddělující prostor jímky TDK od úložiště popelovin. Tříleté sledování neprokázalo destabilizaci pilotové stěny- zjištěné rozdíly mezi základním měřením a následujícími periodickými záměry jsou v povolené maximální střední chybě pro použitou metodu měření.

Dle doporučení zpracovatele ZZ je nutné v co nejkratším termínu zahájit sanační práce dle schválené PD sanace a do doby zahájení sanačních prací pokračovat v periodickém monitoringu lokality ve stávajícím rozsahu, v souladu s doporučením dle AAR.

Stanovisko supervize k ZZ obdržela inspekce dne 21.1.2014.

K předloženému monitoringu lokality skládky TDK Stará Chodovská ČIŽP OI Ústí nad Labem, pobočka K. Vary neměla zásadní připomínky. Inspekce předpokládala, že monitoring lokality bude pokračovat i v roce 2014 podle schválené projektové dokumentace.

Dne 27.2.2014 obdržela inspekce opakovanou žádost o změnu termínu rozhodnutí ČIŽP. V závěru dopisu bylo informováno, že od poslední žádosti z prosince 2013 nebyla zaznamenána žádná změna situace.

Kontrola na místě bývalé skládky TDK Stará Chodovská byla provedena ČIŽP dne 21.3.2014. Místním šetřením byl ověřen průběh sanace a stávajícího provozu za rok 2013.

V tomto kontrolovaném období byl zajišťován výhradně monitoring podzemních a povrchových vod ve schváleném rozsahu. Přebytková kontaminovaná voda byla automaticky čerpána (hladinový spínač) zpět ke zpracování na sekci Fenolka. Celkový technický stav skládky TDK se od poslední kontroly ČIŽP v r. 2013 nezměnil.

O výsledcích inspekčního šetření byl sepsán protokol o kontrole ČIŽP č.j.: ČIŽP/44/OOV/0815203.040/14/DDZ ze dne 28.4.2014, kde v závěru bylo uvedeno, že závazný termín pro zahájení resp. pokračování sanačních prací (duben 2014) nebyl dodržen. Neplnění podmínky rozhodnutí ČIŽP bylo nutno kvalifikovat jako porušování zákonných povinností na úseku vodního hospodářství a jako skutkovou podstatu pro uložení pokuty. Na lokalitě skládky TDK Stará Chodovská navíc dochází k rozšiřování kontaminace (fenoly, PAU, PCB) do podzemních vod.

K obsahu protokolu subjekt zaslal písemné stanovisko přijaté na pobočku ČIŽP K.Vary dne 9.5.2014, ve kterém je uvedeno, že závazný termín pro zahájení, resp. pokračování sanačních prací (duben 2014) nebyl dodržen nikoliv zaviněním ze strany účastníka řízení, ale nedodržením sjednaných podmínek a závazků z privatizační smlouvy ze strany MF ČR vůči subjektu. V současné době je projednávána žádost o navýšení garance na uvedenou akci. Akce je projektově připravena k vyhlášení výběrového řízení (MF ČR) na dodavatele stavby.

Dále SU, a.s. upozornila na skutečnost, že opakovaně předložila žádost o prodloužení stanovené lhůty zahájení sanačních prací v návaznosti na průtahy, které účastník řízení nemohl ovlivnit. Na tyto žádosti neobdržel odpověď v případě první žádosti (zn. TÚ/Be/208/13 ze dne 19.12.2013) po dobu 4 měsíců, v případě druhé žádosti (zn. TÚ/Be/14 ze dne 25.2.2014) po dobu 2 měsíců. Situaci vyvolanou výše uvedenými skutečnostmi proto subjekt odmítá uznat za porušení zákonných povinností ze strany SU, a.s. a za skutkovou podstatu pro uložení pokuty.

Jelikož inspekce vyhodnotila žádost účastníka ve smyslu změny termínů týkající se bodů 2. a 3. rozhodnutí ČIŽP z důvodů výše zmiňovaných jako vážný důvod pro prodloužení termínů výroku I. původního rozhodnutí, a to nápravného opatření pod bodem 2. a 3. rozhodla tak, jak je uvedeno ve výroku.

Termíny splnění opatření k nápravě pod body 1., 4., 5., 6., 7. a 8. výroku I. původního rozhodnutí zůstaly oproti návrhu účastníka nezměněny.

ČIŽP přihlédla při prodloužení lhůty nápravného opatření u bodu 2. a 3. výroku I. rozhodnutí ke splnění nápravného opatření uvedeného pod bodem 1. a k návrhu účastníka řízení tzn. k faktům uvedeným v žádosti ke změně termínu zahájení a ukončení sanace skládky TDK Stará Chodovská. Dále inspekce přihlédla na základě provedené kontroly ČIŽP dne 21.3.2014 ke zjištěným skutečnostem a dle vyjádření subjektu i k právě probíhajícímu řízení ve věci navýšení garance na zahájení sanace skládky TDK Stará Chodovská.

### **Poučení o odvolání:**

Proti tomuto rozhodnutí se lze dle ust. § 81 a násl. správního řádu odvolat do 15-ti dnů ode dne jeho doručení k Ministerstvu životního prostředí ČR, odboru výkonu státní správy IV, Školní 5335, 430 01 Chomutov podáním učiněným v počtu 2 stejnopisů u České inspekce životního prostředí, Oblastního inspektorátu Ústí nad Labem, pobočka Karlovy Vary, oddělení ochrany vod, Drahomířino nábřeží 197/16, 360 09 Karlovy Vary, ID datové schránky: c6vdzus.

**„otisk úředního razítka“**

**Ing. Lubor Bednář**  
**pověřený řízením oddělení ochrany vod**  
**ČIŽP OI Ústí nad Labem**

Rozdělovník:

Datovými schránkami do vlastních rukou (na doručenu):

Účastník řízení: Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.

Staré náměstí 69

356 01 Sokolov

IČ: 263 48 349

Na vědomí (po nabytí právní moci):

- Ministerstvo financí OEŠ, Letenská 15, 118 10 Praha, IČ: 000 06 947
- Ministerstvo životního prostředí, Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10, IČ: 001 64 801
- Krajský úřad Karlovarského kraje, Závodní 353/88, 360 06 Karlovy Vary, IČ: 708 91 168
- Městský úřad Sokolov, Rokycanova 1929, 356 01 Sokolov, IČ: 002 59 586
- Povodí Ohře, s.p., Bezručova 4219, 430 03 Chomutov, IČ: 708 89 988
- ENVIREX, spol. s r.o., Petrovická 861, 592 31 Nové Město na Moravě, IČ: 479 14 700
- Ředitelství ČIŽP Praha, oddělení pokut, IČ: 416 93 205
- Ředitelství ČIŽP Praha, OOV, IČ: 416 93 205
- ČIŽP OI Ústí nad Labem, pobočka Karlovy Vary